

Delvis utgave: OBS-24

Overordnet Beredskapsplan for Sigdal kommune

2024

Innhold

Forord	3
1.0 Lov og forskrift	4
1.1 Innledning	4
1.2 Målsetting	5
1.3 Kommunens ansvar og oppgaver	6
1.4 Beredskapsnivåer	6
1.5 Den kommunale kriseledelse	7
1.5.2 Kriseledelsens ansvar	8
1.5.3 Kriseledelsens fullmakt og økonomisk ansvar	8
1.5.4 Varsling av kriseledelsen	9
1.5.6 Hovedoppgaver for kriseledelsen	9
1.5.7 Kriseledelsens sekretariat	11
1.5.8 Kriseledelsens informasjonssenter	11
1.6 Sektoransvar	12
1.7 Evakuering	12
1.8 Befolkningsvarsling og krisekommunikasjon	13
1.9 Psykososialt kriseteam	13
1.10 Beredskapsråd	14
1.11 Kommunale personellressurser	15
1.12 Tiltakskort	15
1.13 Sektorplaner	17
1.14 Revisjon	17

Forord

Kommunene har de siste åra fått økt ansvar og oppmerksomhet omkring forebygging og håndtering av kriser. Lovverket er blitt styrket på beredskapsfeltet, men også en rekke store uønskede hendelser i Norge og Europa for øvrig har bidratt til økt fokus på beredskap. Det ser ut til at vi ikke bare må innstille oss på at klimabaserte hendelser kommer hyppigere enn vi tidligere, men også at krig og kriser i Europa påvirker oss i større grad her hjemme.

Sigdal kommune yter gjennomgående gode tjenester og det er naturlig nok det som har hovedfokus til daglig. Men det er først når de uønskede hendelsene oppstår at en virkelig kan skille de gode beredskapskommunene fra de ikke fullt så gode. Ved å være godt forberedt kan kommunen og andre samfunnsaktører redusere konsekvensene av slike hendelser. Ved høy bevissthet og god tilrettelegging kan en i noen grad redusere risikoen for at uønskede ting skjer.

Denne bevisstheten skaper kommunen gjennom sin helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-20). Dette er en oversikt over hvilke typer hendelser en må ta høyde for. ROS-analysen peker både på tiltak som kan bidra til å redusere forekomsten av slike hendelser og konsekvensene av dem.

Kommunens overordnede beredskapsplan (OBS-24) er utarbeidet på grunnlag av ROS-20. Her peker kommunen på hva som er tenkt i forkant for å ivareta kommunens ansvar og oppgaver dersom «krisa» rammer oss.

Det er ikke mulig å ha fokus på alt samtidig. Denne planen er ment å være overordnet. Det betyr at den tar for seg hendelser som må håndteres «på kommunalt nivå». De aller fleste uønskede hendelsene skal håndteres på virksomhetsnivå, i samarbeid med nødetatene og psykososialt kriseteam. Det er hendelser som går utover kapasiteten den daglige beredskapen kan møte, som dekkes av kommunens overordnede ROS-analyse og denne beredskapsplanen. Det må derfor også foreligge ROS-analyser og beredskapsplaner i virksomhetene for det som kan oppstå i forbindelse med den daglige tjenesteproduksjon.

Sigdal kommune har lagt opp til å utnytte mulighetene i det digitale krisehåndteringsverktøyet RAYVN som kommunen disponerer samt moderne geografisk informasjonsverktøy (GIS). I tillegg er kommunen bruker av nødnett og disponerer systemer for befolkningsvarsling, for raskt og effektivt kunne varsle berørte innbyggere eller besøkende der de til enhver tid måtte befinne seg.

Sigdal, Juni 2024

Jostein Harm
Kommunedirektør

1.0 Lov og forskrift

Ifølge Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) (§15), skal kommunen utarbeide en beredskapsplan på grunnlag av overordnet ROS-analyse.

Planen skal inneholde en oversikt over tiltak kommunen har forberedt for å håndtere uønskede hendelser. Planen skal minst omfatte plan for kommunens kriseledelse, varslingslister, ressursoversikt, evakueringsplan og plan for informasjon til befolkningen og mediene. Planen skal oppdateres minimum en gang i året, men trenger ikke være politisk forankret. Den skal øves jevnlig.

I tilhørende forskrift om kommunal beredskapsplikt §4, er dette pålegget utdypet og konkretisert med at planen skal samordne og integrere øvrige beredskapsplaner i kommunen og være samordnet med andre relevante offentlige og private krise- og beredskapsplaner.

Planen skal gi opplysninger om hvem som utgjør kommunens kriseledelse og deres ansvar, roller og fullmakter. Det skal tydelig framgå hvem som har fullmakt til å bestemme at kriseledelsen skal samles. Planen skal inneholde varslingslister over aktører som har en rolle i kommunens krisehåndtering, og oversikt over hvilke ressurser kommunen selv har til rådighet samt hvilke ressurser som er tilgjengelige hos andre aktører.

Kommunen bør på forhånd inngå avtaler med relevante aktører om bistand under kriser. Dessuten skal planen omfatte evakueringsplaner og plan for befolkningsvarsling og plan for krisekommunikasjon med befolkningen, mediene og egne ansatte.

1.1 Innledning

Beredskapsplanen utgjør sammen med den helhetlige ROS-analysen og kommunens oppfølgingsplan det øverste nivået av beredskapsdokumentasjonen i Sigdal.

Kommunen har et bredt ansvar i håndtering av en stor uønsket hendelse. OBS-20 omfatter i utgangspunktet hendelser av en art eller et omfang som går utenfor det som løses av virksomhetene selv og den stående beredskapen som brann- og redningsvesenet, politiet, og helsetjenesten. Disse tjenestene utløses automatisk uten noen beslutning i kriseledelsen. Det gjør også det psykososiale kriseteamet.

Oppgaver som Sigdal kommune kan måtte ivareta/iverksette på overordnet nivå:

- Befolkningsvarsling og informasjon
- Samordning, prioritering av ressurser
- Evakuering og håndtering av pårørende
- Dokumentasjon (blant annet loggføring), rapportering (særlig til Statsforvalteren), evaluering
- Normalisering, oppfølging

Katastrofer, alvorlige ulykker og svikt i samfunnsviktige systemer avslører ofte at samfunnet er svært sårbart og ikke alltid godt nok forberedt på å håndtere vanskelige situasjoner tilfredsstillende. Selv mindre forstyrrelser kan resultere i vesentlige tap for mennesker, miljø eller virksomheter.

Kriseberedskap handler derfor om gjentagende risikoanalyser, planverk, forberedelser, øving, krisehåndtering og normalisering/evaluering.

Hendelser som er vurdert i kommunens helhetlige ROS-analyse er:

Naturhendelser

Scenario 1: Ekstremvær med langvarig strømbrudd og bortfall av elektronisk kommunikasjon (ekom)

Scenario 2: Ekstremvær med flom og ras

Scenario 3: Utbrudd av pandemi – smittsom sykdom

Scenario 4: Større skogbrann

Tilsiktede hendelser

Scenario 5: Bortfall av kommunal vannforsyning

Scenario 6: Tilsiktet hendelse ved større arrangement

Scenario 7: Pågående livstruende vold (PLIVO)

Scenario 8: Datahacking på kommunens nettverk

Store ulykker

Scenario 9: Storulykke

Scenario 10: Brann på institusjon

Scenario 11: Atomulykke

Dersom en omfattende ulykke eller katastrofesituasjon inntreffer, vil det bli stilt store krav til innsats fra kommunen, som gjør det avgjørende nødvendig å være godt forberedt. Ved større ulykker er det viktig at alle nødvendige ressurser blir satt inn i en samordnet innsats for å avgrense skadevirkningene.

Normalt er det den sivile redningstjenesten, ledet av politiet eller det kommunale-/interkommunale brannvesen, som rykker ut og takler branner, uhell og ulykker. Den sivile redningstjenesten i Norge er et samvirke mellom en rekke offentlige etater, frivillige organisasjoner og private selskaper med ressurser innen redningstjeneste. For å utnytte de samlede redningsressursene, vil det ved en større ulykke bli etablert en lokal redningssentral (LRS) i det aktuelle politidistrikt under ledelse av politimesteren. Kommunen vil være samvirkepartner i denne organisasjonen.

1.2 Målsetting

Hensikten med beredskapsarbeidet i Sigdal kommune er å skape tillit og trygghet for kommunens befolkning mtp. liv, helse, miljø og materielle verdier.

Dette gjøres ved å innrette beredskapen slik at organisasjonen kan unngå, forebygge og redusere negative konsekvenser av uønskede hendelser i tillegg til å bygge lokal forståelse og kapasiteter for både å møte og håndtere uønskede situasjoner. Samtidig skal kommunen opptre som relevant og aktuell samvirkepartner for nødetatene og andre aktører organisert i lokalt beredskapsnettverk.

Målsettingen er at Sigdal kommune sikrer og opprettholder kritiske tjenestetilbud og fungerer best mulig i en krisesituasjon. Sektorene skal være i stand til å yte bistand til kommunens kriseledelse og involverte nødetater.

1.3 Kommunens ansvar og oppgaver

Kommunens ansvar i en krisesituasjon er å delta i arbeidet med skadebegrensende tiltak for å sikre mennesker, miljø og økonomiske verdier. Det vil også kunne være situasjoner der kommunen selv må håndtere hendelser.

Eksempler på oppgaver som kommunen kan få ansvaret for:

- Ta hånd om skadde personer
- Omsorg for personer som har vært utsatt for store påkjenninger
- Bistand ved evakuering av personer fra et utsatt område
- Innkvartering av skadede eller redningsmannskaper
- Informere om situasjonen i kommunen og gi forholdsregler
- Forpleining eller annen forsyningsstøtte
- Sikre helsemessig trygge næringsmidler og drikkevann
- Gjennomføre regulerings- og rasjonerings tiltak
- Rette opp eller bistå ved skader på infrastruktur og andre anlegg
- Opprydding, opprensning, avfallsdeponering og annen innsats for miljøet
- Vern om kulturelle verdier

Videre skal kommunen sørge for et effektivt tverretattlig samvirke, logging av hendelser og tiltak, samt grundig informasjons- og mediehandtering.

Fast tverretattlig samvirke (for eksempel Sigdal Røde Kors) skal avtales skriftlig.

1.4 Beredskapsnivåer

Sigdal kommune har tre beredskapsnivåer i tillegg til normal drift: GRØNN, GUL, RØD.

Beredskapsnivået beskriver hvor mye ressurser kommunen mobiliserer og hvordan driften skal rigges. Kommunen skal ha en plan for kontinuitet og kapasitet i alle sektorene uavhengig av gjeldende beredskapsnivå. Opp- og nedskalering mellom de ulike beredskapsnivåene skal kunne gjennomføres raskt og sømløst. Statsforvalteren orienteres dersom kommunen driftes på et beredskapsnivå.

GRØNN BEREDSKAP betegner en beredskap som etableres ved mindre eller begrensede hendelser som er spesielle og hvor bruk av begrensede og selektive ressurser ut over dem som er avsatt til å håndtere vanlig drift kan bli aktuelle. Grønn beredskap kan også iverksettes ved langvarige hendelser, hvor situasjonen er under kontroll men ikke avsluttet eller avklart. Kommunen skal være forberedt på å sette krisestab og sektorene må være forberedt på å håndtere av ekstraordinære hendelser og situasjoner. Kriseledelsens varslingsliste skal nyttes.

GUL BEREDSKAP betegner en beredskap som iverksettes når det er oppstått en uavklart situasjon eller en alvorlig hendelse som gjør at det er fare for at de ordinære ressursene ikke strekker til, eller beredskap på tvers av egne sektorer og samvirkeaktører må samordnes og koordineres. Krisestab settes. Kommunens blå beredskapsvester deles ut og bæres av kriseledelsen og aktuelle kommunale samvirkeaktører tilknyttet hendelsen.

RØD BEREDSKAP betegner en beredskap som iverksettes ved pågående krisehåndtering i forbindelse med en akutt hendelse eller ekstrem situasjon, med mobilisering av betydelige ressurser og stor omlegging av drift. Krisestab er satt eller settes. Kommunens blå beredskapsvester deles ut og bæres av kriseledelsen og aktuelle kommunale samvirkeaktører tilknyttet hendelsen.

1.5 Den kommunale kriseledelse

Ved en omfattende ulykke eller katastrofe kan ordfører, kommunedirektør eller stedfortreder beslutte at kriseledelsen etableres (sette krisestab). Den kommunale kriseledelsen er en overordnet ledelsesfunksjon og skal i utgangspunktet kun bestå av personer ansatt i kommunen. Etablering av krisestab utløser iverksettelse av beredskapsplanen. Kommunedirektøren er leder for kriseledelsen.

Kriseledelsen består av:

1. Faste medlemmer
 - Kommunedirektør
 - Ordfører
 - Beredskapssjef
 - Helse- og sosialsjef
 - Oppvekstsjef
 - Teknisk sjef
 - HR- og organisasjonssjef
 - Kultur- og ungdomsleder
 - Økonomisjef
 - Kommuneoverlege
2. Støttefunksjoner
 - Sekretær/Loggfører
 - Medieovervåker
 - Ledere for andre faginstanser
 - IT-ansvarlig
3. Liaisonfunksjoner
 - Nødetater
 - Statsforvalter
 - Andre

Medlemmer av kriseledelsen har stedfortredere i henhold til personellister.

Å sette krisestab er en formell handling som forutsetter logging, rapport til Statsforvalteren og evaluering.

1.5.2 Kriseledelsens ansvar

- Loggføring av alle aktiviteter, fortrinnsvis i RAYVN
- Etablere forbindelse med politiet, telefon 02800, omtales også som Lokal redningssentral (LRS)
- Etablere forbindelse med "hendelseier"
- Etablere forbindelse med Statsforvalteren
- Innhente opplysninger og vurdere situasjonen i kommunen
- Ta avgjørelser om å sette i verk tiltak for å hindre skader på personer og materielle verdier
- Iverksette relevante støttefunksjoner (som psykososialt kriseteam, evakueringsmannskap, informasjonstjeneste)
- Prioritere kommunens egne ressurser
- Avgjøre og avklare om det er aktuelt med personalressurser fra frivillige organisasjoner
- Etablere vaktskifte ved langvarig innsats
- Sørge for at det blir utarbeidet og distribuert informasjon til egne ansatte, innbyggerne og medier
- Sørge for bistand til evakuering og bemanne mottakssenter for evakuerte og pårørende
- Bidra til innkvartering og forpleining av forulykkede, pårørende og redningsmannskaper
- Sørge for at personer som har vært utsatt for store påkjenninger får hjelp fra kommunens psykososiale kriseteam
- Sikre vann- og nødstrømsforsyning
- Rette opp skader på infrastruktur og andre anlegg
- Gjennomføre rasjonerings- og reguleringstiltak
- Rydde skadested og yte innsats for å beskytte miljøet
- Gjennomføre forebyggende tiltak for egen virksomhet
- Avgi periodiske rapporter om situasjonen til Statsforvalteren

1.5.3 Kriseledelsens fullmakt og økonomisk ansvar

Det er nødvendig med delegert myndighet og forholdsvis vide fullmakter for at kriseledelsen skal kunne utføre sitt arbeid. Når krisestab er satt, har kommunestyret i Sigdal gitt ordføreren og kommunedirektøren fullmakt til å foreta de økonomiske disposisjoner som vurderes nødvendig for å håndtere en eventuell krise eller katastrofe. Hastebeslutninger kan dermed vedtas av kriseledelsen, uten at saken må gå gjennom kommunestyret eller formannskap. Det henvises for øvrig til kommunens delegeringsreglement.

Kommunen vil normalt stå økonomisk ansvarlig for de utgifter som påløper i forbindelse med katastrofeinnsats. Det vil si utgifter til tiltak den selv har tatt initiativet til. Dersom disse er betydelige, er det mulig i ettertid å søke staten om delvis dekning av disse.

Kommunen er pliktig til, vederlagsfritt, å stille ressurser til disposisjon for den offentlige redningstjenesten hvis det anmodes om dette. Normalt vil en på anmodning kunne få nødvendig støtte fra andre offentlige organer vederlagsfritt i en krisesituasjon.

Bestillinger og rekvisisjoner som skjer gjennom politiet og sivilforsvaret står etatene selv ansvarlig for. Det kan være hensiktsmessig å vurdere om ansvaret for oppgaven som skal løses ligger hos politiet og avklare det økonomiske med disse før en gjennomfører enkeltaksjoner.

1.5.4 Varsling av kriseledelsen

Det er normalt kommunedirektøren som skal vurdere om situasjonen som har oppstått, har eller vil kunne få en art eller et omfang som tilsier at den overordnede beredskapsplanen skal iverksettes og kriseledelsen innkalles. Derfor er det viktig at melding om hendelser så snart som mulig og uten opphold når fram til kommunedirektøren. Dersom ikke kommunedirektøren er tilgjengelig, går meldingen til ordføreren eller beredskapssjefen og videre i henhold til prioritert varslingsliste.

Som regel vil brann- og redningsvesenet bli varslet (for eksempel 110-sentralen, politiet eller andre). Dersom varselet kommer først til servicetorget, er det viktig at det formidles til kommunedirektøren umiddelbart. Det samme gjelder dersom varselet kommer til andre kommunale virksomheter, legevakt, og andre. Dersom kriseledelsen varsles av andre enn nødetatene ved større ulykker og/eller brann, må nødetater informeres snarest.

Dersom kommunedirektøren (eventuelt sammen med brannvesenet, politiet, ordføreren eller andre) vurderer det som hensiktsmessig, innkalles hele eller deler av kriseledelsen samt støttefunksjoner (loggfører, IT-ansvarlig, medieovervåker).

Innkalte sektorledere varsler eller innkaller 5 personer fra egen sektor. Frammøtte som det ikke er behov for eller som kan gjøre bedre nytte for seg andre steder, dimitteres fra kriseledelsen. Samtidig med etablering av kriseledelsen, kan sektorenes ledergrupper varsles for å kunne følge utviklingen av hendelsen og forberede mulige tiltak.

1.5.6 Hovedoppgaver for kriseledelsen

1. Ordfører
 - Ansvar for å kjenne til innholdet i kommunens informasjonsbudskap
 - Er kommunens «ansikt utad»
 - Uttale seg på vegne av kommunen, med vekt på empati og betydninger for liv og helse
2. Kommunedirektøren
 - Kriseleder
 - Ta beslutninger i samarbeid med kriseledelsen
 - Ivareta de ansatte
 - Sørgе for at kriseledelsen har kontakt med LRS (politiet), Statsforvalteren og andre eksterne samarbeidspartnere
3. Beredskapssjef
 - Stedfortredende kriseleder
 - Holde oversikt over og disponere ressurser i sektorene
 - Koordinere tverretattlig samvirke
 - Delta i risikovurderinger og situasjonsanalyser
 - Anbefale tiltak
 - Rapportere til kommunedirektøren og holde ledelsen løpende informert om vesentlige forhold.
 - RAYVN ansvar
 - Støtte til loggfører

4. Teknisk sjef
 - Ansvar for oppfølging og disponering av egen sektor
 - Sikre beredskap for vann- og nødstrømsforsyning
 - Ansvar for kommunens evakueringstjeneste
 - Ansvar for etterforsyning av EPS
 - Ansvar for vaktlistene i egen sektor
5. Helse- og sosialsjef
 - Ansvar for oppfølging og disponering av egen sektor
 - Holde oversikt over alle sykehjem, omsorgsboliger og hjemmetjenesten
 - Stedfortredende kontaktperson ovenfor psykososialt kriseteam
 - Sørge for medisinsk faglig kompetanse herunder kontakt med kommuneoverlegen eller legetjenesten
 - Ansvar for vaktlistene i egen sektor
6. Oppvekstsjef
 - Ansvar for oppfølging og disponering av egen sektor
 - Være kriseledelsens kontaktperson ovenfor skoler og barnehager
 - Være kriseledelsens kontaktperson ovenfor psykososialt kriseteam
 - Ansvar for vaktlistene i egen sektor
7. HR og organisasjonssjef
 - Ansvar for oppfølging og disponering av egen sektor
 - Informasjons- og presseansvarlig i forhold til pårørende og media
 - Holde ordfører løpende oppdatert
 - Være kriseledelsens kontaktperson ovenfor servicetorget.
 - Ansvar for vaktlistene i egen sektor
8. Kultur- og ungdomsleder
 - Være kriseledelsens kontaktperson ovenfor frivillige organisasjoner.
 - Holde oversikt over alle kulturbygg i kommunen.
 - Sikre etterforsyning (mat/utstyr) til kommunens personell
 - Støtte HR-sjef
9. Økonomisjef
 - Holde løpende økonomisk oversikt over kriseregnskapet
 - Være forberedt på å levere kriseøkonomirapport til politisk ledelse
 - Støtte HR-sjef
10. Loggfører/Sekretær
 - Ansvar for å loggføre all aktivitet ifm. hendelsen
 - Føre møtetreferater
11. IT-ansvarlig
 - Ansvar for IT-løsninger
 - Ansvar for beredskapsrommet

- Støtte teknisk sjef
12. Medieovervåker
- Ansvar for medieovervåkning og oppdatering av kriseledelsen
 - Ansvar for ajourhold av kommunens nettsider og sosiale medier
 - Støtte HR-sjef
13. Kommuneoverlege
- Medisinskfaglig ansvarlig
 - Ansvar for smittevern

1.5.7 Kriseledelsens sekretariat

Ansvar for etablering og drift av sekretariat: Beredskapssjef, Sekretær/Loggfører

Oppgaver:

- Starte logging av hendelsen umiddelbart. All relevant informasjon i forbindelse med hendelsen skal journalføres og dokumenteres
- Være sekretariat for kriseledelsen hele døgnet og skaffe best mulig oversikt over situasjonen
- Føre kart og oversikter som gjør at situasjonen lett og raskt kan leses
- Etablere forbindelse med Statsforvalteren og avgi rapport om situasjonen
- Vurdere behov for befolkningsvarsel
- Etablere forbindelse med andre instanser og nabokommunene for å informere om situasjonen og forespør om ekstra ressurser dersom det er aktuelt
- Nært samarbeid med kommunens informasjonssenter

1.5.8 Kriseledelsens informasjonssenter

Ansvar for etablering og drift av informasjonssenter (NAV-rommet): HR-sjef og Medieovervåker
Til støtte: Kultur- og ungdomsleder, Økonomisjef

Oppgaver:

- Etablere og lede kommunens informasjonstjeneste i henhold til plan for informasjonsberedskap.
- Etablere forbindelse med eventuell skadestedsleder
- Organisering og drift av sentralbord og sørge for utvidet kapasitet (personell, utstyr)
- Innhente opplysninger om situasjonen og rapportere videre til kriseledelsen
- Vurdere behov for befolkningsvarsel
- Oppdatering av egne ansatte
- Utarbeide informasjon til publikum og pårørende under og etter krisen
- Utarbeide informasjon til innbyggerne om situasjonen
- Distribuerer utarbeida informasjon til ansvarlige sektorer
- Informere media
- Forberede og avholde pressekonferanse (sted og innhold)
- Gi media informasjon om pressekonferanse
- Sende pressemeldinger fra kriseledelsen
- Ajourføre kommunens nettsider og sosiale medier

- Organisere presserom (kommunestyresalen) og publikumsmottak (lunsjrommet)

1.6 Sektoransvar

Avhengig av hendelsen varsler kriseledelsen alle avdelingsledere i relevante fagsektorer herunder:

- Sentraladministrasjon
- Økonomi
- Oppvekst og kultur
- Helse og sosial og kommuneoverlegen
- Teknisk sektor

Sektorens ledergrupper etableres og følger hendelsen gjennom sektorleder og loggføringer på CIM. Tiltak iverksettes iht. underordnet beredskapsplanverk og situasjonen for øvrig.

1.7 Evakuering

I en krisesituasjon har kommunen et ansvar for å bistå politiet med evakuering av personer som må flyttes fra et farlig til et trygt område. Samtidig er det et ansvar å ta seg av mennesker med en nær relasjon til berørte personer – skadde/omkomne og evakuerte – som vi vanligvis omtaler som pårørende.

I mange sammenhenger omtales evakuerte og pårørende som en enhet. Sigdal kommune legger opp til å håndtere de to gruppene hver for seg men samlokalisert i forhåndsdefinerte "Evakuerte- og pårørendesenter" (EPS).

Det er politiet som formelt beslutter evakuering og eventuelt anmoder kommunen om bistand, dels til selve forflytningen av personer og dels til etablering av mottak, viderebefordring, nødvendig forpleining og forlegning mv.

Kommunens oppgaver i forbindelse med evakuering og håndtering av pårørende dreier seg i hovedsak om registrering, innkvartering, helse- og/eller psykososial støtte og ellers å bistå politiet i evakueringsarbeidet.

Kriseledelsen har ansvaret for å utløse nødvendige ressurser ved anmodning om å forberede og/eller gjennomføre evakuering samt etablering av EPS.

Ansvar for evakueringstjenesten og EPS: Teknisk sjef, Røde Kors Sigdal, Politi

Landbruks- og forvaltningsavdelingen ved teknisk sektor utgjør stammen i kommunens evakueringsmannskap og skal sørge for rask og effektiv evakuering av berørt befolkning. Ressursen er forøvrig avsatt til å bemanne og støtte et evakueringsmottak (EPS) som normalt vil bli etablert og ledet av Røde Kors Sigdal.

Ansvarlige for drift av EPS har som hovedoppgave å registrere inn og ut evakuerte og pårørende, ta vare på dem under oppholdet og bidra til at de kan bli koplet på sine pårørende eller andre. Evakuerte og pårørende skal håndteres adskilt på EPS.

Evakueringsmannskaper underlegges Røde Kors Sigdal dersom disse drifter EPS.

Ut over forvaltningsavdelingen kan evakuerte- og pårørendesenteret bemannes av psykososialt kriseteam, politiet, legetjenester eller andre relevante avdelinger. Økt bemanningsbehov rettes til oppvekst- og kultursektoren, ved behov også til helse- og sosialsektoren.

Se forøvrig: "Plan for etablering og drift av EPS", tilgjengelig i Compilo.

1.8 Befolkningsvarsling og krisekommunikasjon

Norske myndigheter bruker primært massemedia når det er behov for å nå ut til befolkningen med viktig og rask informasjon ved en uønsket hendelse. Bruken av Norsk rikskringkasting (NRK) til å varsle befolkningen/sende melding fra Statsmyndighet er derfor også hjemlet i Lov om kringkasting (lov 1992-12-04 nr 127) § 2-4. NRKs beredskapsansvar er dels regulert av Forskrift om virksomheten i Norsk rikskringkasting under beredskap og krig, fastsatt ved kgl.res. av 6. oktober 1989. NRK er også pålagt ansvar knyttet til Regjeringens presse- og informasjonstjeneste (RPI) hos Statsministerens kontor (SMK) gjennom forskrift og avtaler mellom NRK og SMK.

Lokalt kan Sigdal kommune varsle befolkningen raskt og effektivt via mobil- og fasttelefon. Gode varslingsrutiner er helt vesentlige for god beredskap og krisehåndtering. Systemene som Sigdal kommune benytter kan omfatte både fastboende, fritidsbeboere og forbireisende. Varslingen kan begrenses til geografisk klart begrensede områder, eller omfatte hele kommunen.

1.9 Psykososialt kriseteam

Ansvar for psykososialt kriseteam er fagleder ved psykisk helse- og rustjenesten.

Psykososialt kriseteam sørger for nødvendig psykososial bistand ved ulykker, alvorlige kriser eller katastrofer. Hendelser som utløser hjelp fra kommunens psykososiale kriseteam skal være situasjoner som er av ekstraordinær karakter, og/eller berører et antall personer som det ordinære medisinske- og sosiale hjelpeapparatet ikke kan klare å håndtere tidlig nok.

Bindeleddet mellom psykososialt kriseteam og kriseledelsen er oppvekstsjefen. Stedfortredende kontaktperson er helse- og sosialsjef. Kriseteamet er underlagt kriseledelsen, men kan også iverksette nødvendige tiltak uten at kriseledelsen er kalt inn. Samarbeidspartnere som politi, brannvesen, lege/legevakt, sykehus, kommunens virksomheter samt personer som oppholder seg eller bor i kommunen og kan henvende seg for å be om hjelp.

Psykososialt kriseteam skal ha kompetanse til å bistå og utfylle det ordinære hjelpeapparatet i kommunen. Teamet består av psykisk helsetjeneste, prest, helsesøstertjenesten, pleie og omsorg og skole. Teamet kan hjelpe rammede, pårørende, hjelpepersonell og berørte institusjoner eller organisasjoner. Teamet kan gi og koordinere psykologisk førstehjelp samt vurdere behov for videre oppfølging.

Se forøvrig egen plan for psykososialt kriseteam.

1.10 Beredskapsråd

I et helhetlig samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid er det vesentlig å kunne belyse samfunnets sårbarheter fra ulike perspektiv. Sigdal kommunene har derfor opprettet et beredskapsråd som møtes 1 til 2 ganger i året. Beredskapsrådet ledes av ordføreren.

Beredskapsrådet er et tverretattlig råd som skal være et forum for å samordne planer, arbeidet og med samfunnssikkerhet og beredskap i kommunen. Aktuelle tema som kan drøftes/presenteres i beredskapsrådet er:

- Risiko- og sårbarhetsanalyser
- Gjensidig orientering om beredskapsarbeid, samt informasjon om aktiviteter som styrker samarbeidet
- Planlagte øvelser og evalueringer
- Avklare ansvarsfordeling og ressurstilgang
- Presentasjon og diskusjon av beredskapsplaner
- Gjennomgang av eventuelle tilsynsrapporter

Medlemmer av beredskapsrådet er:

Fra Sigdal kommune:

- Ordfører (Varaordfører)
- Kommunedirektør
- Beredskapssjef
- Teknisk sjef
- Helse- og sosialsjef
- Oppvekstsjef
- HR-sjef
- Kultur- og ungdomsleder
- Leder psykososialt kriseteam
- Kommuneoverlegen
- IT-ansvarlig

Offentlige etater:

- Statsforvalteren
- Nabokommuner
- Brannvesen
- Politi
- Ambulansetjenesten
- Heimevernet
- Siviltforsvaret
- Statens vegvesen

Andre aktører:

- Midtkraft
- HAGAS AS
- TVA AS
- DVA AS
- Sigdal Røde Kors
- Bygdekvinnelaget

- Sigdal industriforening
- Sigdal og Eggedal bondelag
- Sigdal turistservice
- Representant fra hytteforening

Ved behov kan andre aktører inviteres.

1.11 Kommunale personellressurser

Alle funksjoner i kommunens organisasjon vil i tillegg til beredskapsarbeidet også måtte sørge for normal tjenesteproduksjon. I en krisesituasjon vil derfor presset på en del funksjoner øke, både psykisk og fysisk. En langvarig situasjon vil kreve at de ansatte kan byttes ut for å sikre grunnleggende behov (mat, søvn og så videre).

Derfor kan alle kommunalt ansatte i Sigdal kommune beordres til å inngå i beredskapsorganisasjonen. Dersom den enkelte ikke er tildelt en spesifikk rolle, inngår man i kommunens "personellressursbank" og kan benyttes der det er behov både for å skalere opp virksomheten eller til erstatning av personale som må hvile.

Økonomiavdelingen er avsatt som personalressurs ved behov for oppskalering av informasjonssenteret, eller til å skifte ut personale under langvarige hendelser. Det gjelder i første rekke dersom en hendelse "sprenger" sentralbordet, i noen grad også dersom det er behov for økt kapasitet til å informere via nettsider, sosiale medier og så videre.

Oppvekst- og kultursektoren fungerer som ekstra personalressurs ved behov for oppskalering av kapasiteten av evakueringssenter og/eller pårørendemottak, eller til å skifte ut personale under langvarige hendelser.

Helse- og sosialsektoren kan ved behov også benyttes som ekstra personalressurs til evakueringssenter og/eller pårørendemottak eller til å skifte ut personale under langvarige hendelser.

Teknisk sektor er avsatt til evakuering/transport og personellressurs for Sigdal Røde Kors ved etablering av evakuering- og pårørendesenter (EPS).

1.12 Tiltakskort

Tiltakskort inneholder konkrete handlingsinstrukser for ulike funksjoner og hendelser. Dette skal gjøre det enklere å iverksette nødvendige tiltak i en uoversiktlig situasjon og sørge for å systematisere beredskapsarbeidet.

Det er utarbeidet tiltakskort for følgende grupper:

1. Kriseledelsen
2. Førstankomne i kriseledelsen
3. Psykososialt kriseteam
4. Servicetorget

Videre finnes det tiltakskort for aktuelle hendelsestyper i henhold til kommunens ROS-analyse:

1. Ekstremvær med langvarig strømbrydd og bortfall av elektronisk kommunikasjon
2. Ekstremvær med flom og ras
3. Utbrudd av pandemi – smittsom sykdom
4. Større skogbrann
5. Tilsiktede hendelser
6. Bortfall av kommunal vannforsyning
7. Tilsiktet hendelse ved større arrangement
8. Pågående livstruende vold (PLIVO)
9. Datahacking på kommunens nettverk
10. Store ulykker
11. Brann på institusjon
12. Atomulykke

I tillegg finnes tiltakskort for følgende roller i beredskapsarbeidet:

1. Ordfører
2. Rådmann
3. Beredskapssjef
4. Teknisk sjef
5. Helse- og sosialsjef
6. Oppvekstsjef
7. HR-sjef
8. Kultur- og ungdomsleder
9. Økonomisjef
10. Sekretær/Loggfører
11. Informasjonsansvarlig
12. IT-ansvarlig

1.13 Sektorplaner

Sektorplaner utarbeides av hver sektor på grunnlag av ROS-20, OBS-24 og oppfølgingsplanen. Sektorplaner skal rulleres årlig. Ansvar for dette har etatssjefene i samarbeid med avdelingsledere. Kommuneoverlegen har ansvaret for kommunens pandemi- og smittevernplan. Drammensdistriktets Brannvesen (DRBV) har ansvaret for brannplaner.

Se for øvrig oppfølgingsplanen for kommunens planverkshirarki.

1.14 Revisjon

OBS-24 skal sammen med kommunens oppfølgingsplan fremlegges kommunestyret i Sigdal som orienteringssak i forbindelse med den faste rulleringen av den overordnede risiko- og sårbarhetsanalysen. Rulleringen skjer minst hvert fjerde år innen første året av en ny kommunestyreperiode.

Den overordnede beredskapsplanen skal for øvrig rulleres årlig. Ansvar for dette tilligger kriseledelsen ved beredskapssjefen.

Neste rullering av denne planen skjer senest innen juni 2025.

Sigdal, juni 2024

Henrik O. Mørch
Beredskapssjef
Sigdal kommune